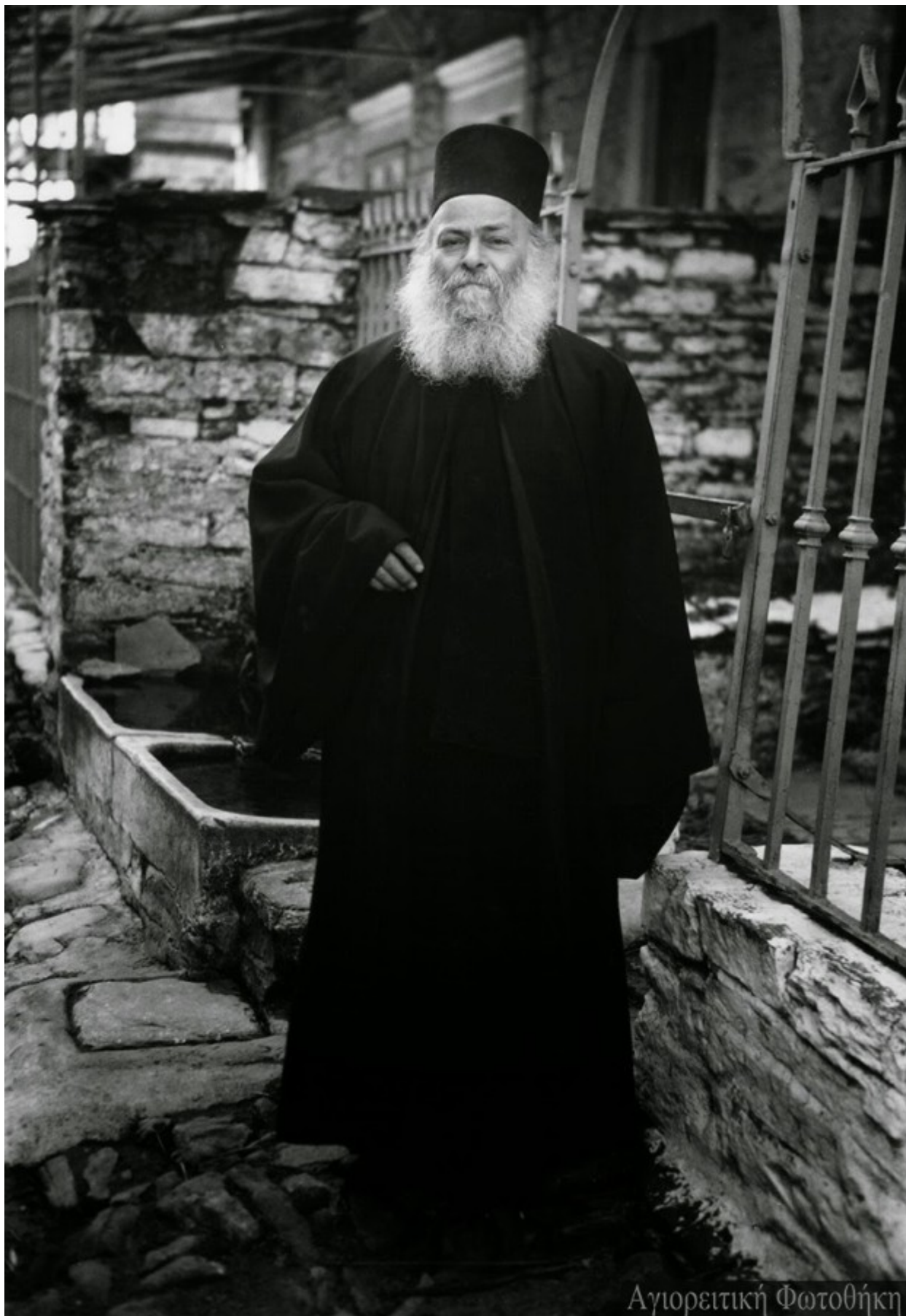


16 Μαρτίου 2015

# **Εφραίμ μοναχός Γρηγοριάτης (1906 - 1991)**

## **[Μέρος 1ο]**

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές](#)



Αγιορειτική Φωτοθήκη

*Εφραίμ μοναχός Γρηγοριάτης (1906-1991)  
(Φωτογράφος: Χρήστος Ζέγκος)  
Φωτογραφία:*

Στην Μονή του Οσίου Γρηγορίου του Αγίου Ορους εδώ και 65 χρόνια, άσκησε τον διάλογο των μοναχικών αρετών, ανάμεσα στους άλλους Αδελφούς, και ο Γέρο-Εφραίμ Γρηγοριάτης.

Είναι ένα απλό, ταπεινό και συμπαθητικό γεροντάκι που δεν έχει βέβαια να πη πολλά στον διαβαίνοντα τις Μονές χάριν τουρισμού επισκέπτη.

Γιατί ο Μοναχός δεν είναι ακριβώς αυτό που φαίνεται, αλλά αυτό που στην καρδιά του είναι· και αυτό είναι μυστικό, που το γνωρίζει μόνο ο Θεός, ο ίδιος ο Μοναχός, κρυμμένος βέβαια μέσα στην βαθειά του ταπείνωση, και ο Πνευματικός του Πατήρ. Ο Γέρο-Εφραίμ με την γραφικότητά του, με το αργό ρυθμικό βάδισμά του, με τα ριγμένα στους ώμους του λευκόμαλλά του, τους λεκέδες στο ζωστικό του και την σπουδή του να μη απουσιάση από καμιά Ακολουθία μέχρι τα βαθειά του γεράματα, είναι γνωρίσματα που εξωτερικά τον φανερώνουν ως θαυματικό στους άλλους.

Υπάρχουν όμως και τα εσωτερικά γνωρίσματα, τα πνευματικά του πυκτεύματα, τα άδηλα και τα κρύφια του Θείου Πνεύματος κινήματα, που στολίζουν αφανώς και τους άλλους και ωραίζουν φανερώς για τον Θεό την νύμφη ψυχή, διαρκώς ετοιμαζομένη σε κοινωνία και ένωση μετά του Νυμφίου Χριστού.

Ο πόθος για το Θεό με ωθεί να πλησιάσω τα γεροντάκια της Μονής. Κοντά τους θα αισθανθώ την χάρι του Θεού, όχι ως διδαχή, αλλά ως βίωμα και εμπειρία. Οι ίδιοι αγνοούν την γλώσσα της επιστήμης, όχι γιατί την μισούν, αλλά γιατί έμαθαν την μόνη αληθινή επιστήμη, χωρίς πτυχία και σχολές, κάτω και μέσα στους τρούλλους μιάς αγιορείτικης Μονής. Ο,τι έχουν να προσφέρουν στους άλλους, δεν είναι μέρος της καρδιάς τους, αλλά η ίδια η καρδιά τους.

Δεν ομιλούν λοιπόν τόσο με το στόμα, όσο με την καρδιά. Γι' αυτό και σε ξεκουράζουν, χαριτώνουν και δροσίζουν με τα ταπεινά τους λόγια εμάς τους πνευματικά διψασμένους. Πρέπει να τους πλησιάζουμε με σέβας και τιμή, όπως θα πλησιάζαμε τον Δεσπότη μας Χριστό και τους 'Αγίους. Αυτοί θα μας ομιλήσουν για την άλλη Πατρίδα, αυτοί θα ανοίξουν την θύρα της ψυχής μας για την έφεση των μελλόντων, την κοινωνίαν του Πνεύματος, την χριστιανική ζωή.

Μ' αυτές τις σκέψεις κτυπώ την θύρα του κελλίου του πατρός Εφραίμ.

Δι' ευχών των αγίων Πατέρων ημών, Κύριε Ιησού Χριστέ ο Θεός, ελέησον ημάς.

Αμήν. Ποίος είναι, ελάτε μέσα.

Ευλόγησον πάτερ Εφραίμ· συγχώρησέ με, εάν σε ενοχλώ

Εεε, καλώς τον πάτερ· κάθισε να πιούμε ένα καφέ και να πούμε και καμιά κουβέντα σαν πατριώτες που είμαστε κιόλας.

Νάναι ευλογημένο πάτερ Εφραίμ. Θα ήθελα να θυμηθούμε καμιά ιστοριούλα από

τα μικρά σου χρόνια, και πρώτα πρώτα πες μου, που γεννήθηκες και τι ανατροφή είχες από τους γονείς σου;

Εγώ πάτερ, γεννήθηκα στο χωριό Βαλτέτσι της Αρκαδίας το 1905, το ιστορικό χωριό που ξέρεις από την νεώτερη Έλληνική Ίστορία, όπου εκεί ο Κολοκοτρώνης ενίκησε για πρώτη φορά τους Τούρκους και προετοίμασε το έδαφος για την τελική κατάληψη της Τριπολιτσάς που έγινε στις 23 Σεπτεβρίου 1821.

Είμαι και ο πέμπτος και τελευταίος γιός της οικογενείας μας, και το βαπτιστικό μου όνομα ήταν Νικόλαος (το επώνυμο Μαγκκλάρας, γιός του Αγγελή και της Αικατερίνης).

Μετά τα πρώτα γράμματα που πήρα στο σχολείο του χωριού, δεν προχώρησα σε ανώτερα διότι ο πατέρας μου με έπαιρνε κοντά του στα πρόβατα, και έτσι από μικρός έγινα τσοπάνης. Το καλοκαίρι στα βουνά του Βαλτετσίου περιδιάβαινα με το κοπάδι μας, έχοντας την αγκλίτσα στο χέρι και τον ντορβά στην πλάτη μου, ενώ από το φθινόπωρο μέχρι την άνοιξη, παραχείμαζα με την οικογένειά μου στα πεδινά μέρη της Τροιζηνίας Αργολίδος, όπου αγοράζαμε τα βοσκοτόπια από τους εντοπίους.

Οι γονείς μου, λόγω της συνεχούς μεταβάσεως από τόπο σε τόπο με το κοπάδι των προβάτων, δεν είχαν στενές σχέσεις με την Εκκλησία.

Ήταν όμως ευσεβείς και όταν μπορούσαν επήγαιναν στην Εκκλησία. Θυμάμαι τον πατέρα μου που καμμιά φορά, επάνω στο θυμό του, βλασφημούσε, και όταν του είπε ο Πνευματικός πόσο μεγάλη αμαρτία είναι και ότι θα είναι προτιμώτερο να του κοπή η γλώσσα, παρά να βλασφημά, εκείνος αγωνιζόνταν να θεραπευθή απο το πάθος του, και πολλές φορές τον είχα ιδεί με αίματα στο στόμα. Όταν τον ερώτησα κάποτε, γιατί έχει αίματα στο στόμα, ο ίδιος μου είπε: «Δεν θέλω να βλασφημώ και γι' αυτό δαγκώνω την γλώσσα μου».

- Πως γεννήθηκε μέσα σου ο πόθος, πάτερ Εφραίμ για τον μοναχισμό;

- Ο πατέρας μου edιάβαζε διάφορα Συναξάρια Αγίων, καθώς και την επιστολή του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού. Τα έπαιρνα και εγώ κοντά μου στα πρόβατα και πολύ μου άρεσαν. Περισσότερο μου άρεσε ο βίος του Αγίου Ιωάννου του Καλυβίτου και, όταν edιάβαζα, έκλαιγα και ποθούσα και εγώ ν' ακολουθήσω αυτή την μοναχική οδό.

Σιγά-σιγά άναβε μέσα μου ο ζήλος για τα πνευματικά πράγματα, αλλά και ντρεπόμουν τους άλλους, διότι αυτοί δεν εθρήσκευαν τόσο, και επί πλέον με περιέπαιζαν. Πολύ με συγκινούσε και το βιβλίο «Αμαρτωλών Σωτηρία» και στην προσευχή μου παρακαλούσα τον Θεό να μου δώση κάποια αφορμή να φύγω για να μιμηθώ την ζωή των Αγίων που διάβαζα.

Το φθινόπωρο του 1923, έφυγα με την αδελφή μου Διαμάντω και με το κοπάδι για τα χειμαδιά στον Πόρο της Τροιζηνίας. Την Μεγάλη Τεσσαρακοστή

προετοιμαζόμουν για το Πάσχα, και την Μεγάλη Πέμπτη ανέβηκα στο Μοναστήρι της Ζωοδόχου Πηγής να εξομολογηθώ στον παπά Γιώργη. Ενώ επερίμενα εκεί, ένας άλλος άγνωστος Παπάς με επλησίασε και, επειδή με είδε σκεπτικό, με ερώτησε:

- Ποιόν περιμένεις, βρε καλόπαιδο, και γιατί είσαι σκυθρωπός;
- Περιμένω τον Πνευματικό· θέλω να κοινωνήσω αύριο.
- Καλά και εγώ Πνευματικός είμαι και εάν θέλεις σε κάτι να σε βοηθήσω.
- Εε, δεν πειράζει θα περιμένω τον άλλον Παπά, αλλά έχω να σας πω ένα πόθο μυστικό: Θέλω να γίνω Καλόγερος, αλλά δεν ξέρω που να πάω και δεν θα ήθελα να το πείτε πουθενά, για να μη έχουμε κακές συνέπειες. "Α παιδί μου, η Παναγία σε έστειλε εδώ, η Παναγία σε έστειλε. Λοιπόν εδώ δεν μπορείς να γίνης Μοναχός· θα πας και στρατιώτης μεθαύριο και θα χάσης την ευλάβεια όπου έχεις. Έπομένως θα σε στείλω εγώ σ' ένα μέρος όπου θα γίνης Καλόγερος και θα περάσης και καλά.
- Ε που είναι αυτό το μέρος;

Θα σε στείλω στο Άγιον Όρος. (Είχα εγώ διαβάσει περί Αγίου Όρους, αλλά δεν ήξερα ούτε και που πέφτει κιόλας). Εγώ του έδωσα τον λόγο μου ότι θέλω να γίνω Καλόγερος, αλλά πως θα φύγω από εδώ; Εκείνος μου λέγει: Μη φοβάσαι η Παναγία σε έστειλε σε εμένα και εγώ θα σε συστήσω. Ήταν ένας πολύ καλός άνθρωπος· το όνομά του, αν θυμάμαι καλά, ήταν Χρυσόστομος Δημητρίου. Ήταν Αρχιμανδρίτης και Ιεροκήρυξ στον Πειραιά.

Αργότερα έμαθα ότι έγινε και Δεσπότης, ίσως στην Ζάκυνθο δεν θυμάμαι και καλά. Ακόμη μου είπε: έχε σε εμένα εμπιστοσύνη, εγώ θα σε καθοδηγήσω και όταν πας εκεί, να μου γράψης ένα γράμμα. Τίποτε άλλο δεν θέλω από εσένα.

Εχω απόλυτη εμπιστοσύνη του είπα. Από σήμερα μάλιστα εσύ θα με αναλάβεις και θα με καθοδηγήσεις, όπως σε φωτίσει ο Θεός. Τού έδωσα και μερικά ρούχα και βιβλία που είχα μαζί μου, και του είπα, ότι τώρα πρέπει να γυρίσω στην καλύβη μου, στη στάνη. Μάλιστα τον ερώτησα, πόσα χρήματα θα χρειασθώ για τ·ο ταξίδι μου στο Άγιο Όρος; Μού είπε: Θα χρειασθής μέχρι 200 δραχμές. Ζήτησε του πατέρα σου και, αν δεν έχη να σου δώσει, μη στενοχωριέσαι, θα τα οικονομήσουμε. Κατέβηκα στην καλύβη μας στην στάνη, και ο Πατέρας μου, βλέποντάς με σκεπτικόν, με ερώτησε:

- Τι έχεις παιδί μου, γιατί είσαι σκεπτικός; Σού συμβαίνει τίποτα;
- Εχω και εγώ ένα παράπονο Πατέρα. Τι παράπονο έχεις; (μ' αγαπούσε πολύ ο Πατέρας μου ήμουν ο τελευταίος της οικογενείας μας).
- Τώρα, Πατέρα, μεγάλωσα κι εγώ και δεν έχω μία δεκάρα να βγω έξω με τους φίλους μου να πιούμε ένα ποτηράκι κρασί. Όλο τον Γιώργη (τον μεγάλο μου αδελφό) στέλνεις εδώ και εκεί και του δίνεις και χρήματα.
- Πότε μου εζήτησες παιδί μου και δεν σου έδωσα; Πόσα χρήματα τώρα θέλεις;

- Δος μου το λιγώτερο 250 δραχμές.

- Πω, πω τόσα χρήματα τι θα τα κάνης; Πάρε ένα είκοσιπεντάρικο και, αν πάλι χρειασθής, να μου το ειπής.

- Πατέρα, του λέγω, σε ευχαριστώ πολύ. Αν ήταν για είκοσι πέντε δραχμές δεν θα σου ζητούσα. Δώσε μου μια φορά αυτά που σου ζητώ, και δεν θα σου ζητήσω πάλι άλλα. (Βγάζει από την τσέπη του τα χρήματα και μου λέγει:)

- Να πάρε τα, αλλά να μη μου ζητήσης άλλα να ξέρης.

Εγώ τότε συγκινήθηκα, του φίλησα το χέρι και του είπα:

- Πατέρα σε ευχαριστώ πολύ, αλλά δεν πρόκειται να σου ζητήσω άλλα.

Συγκινήθηκε και αυτός και μου λέγει:

- Μα γιατί δεν θα μου ζητήσης άλλα;

- Ε δεν θέλω άλλα, μου είναι αρκετά αυτά.

Ηταν απόγευμα του Μεγάλου Σαββάτου του έτους 1924, όταν επήρα τα χρήματα. Ηταν και η ώρα να πάμε τα πρόβατα στην βοσκή. Οπότε μπροστά ο Πατέρας μου, πίσω τα πρόβατα και παρά πίσω εγώ με την γκλίτσα στο χέρι, προχωρούσαμε για το λειβάδι. Τότε με έπιασαν λογισμοί, όντας δεκαεφτάρης στην ηλικία, και έλεγα· τι είναι αυτό που πάω να κάνω; Ν' αφήσω τους γονείς, τις αδελφές μου, τα πρόβατά μας; Μήπως θέλει να με πλανήση αυτός ο Αρχιμανδρίτης; Αλλά αντιστάθηκα σ' αυτές τις σκέψεις και είπα: "Η θα φύγω τώρα ή δεν φεύγω ποτέ. Επέταξα λοιπόν την γκλίτσα στα πρόβατα λέγοντας: "Αιντε και σείς στο καλό σας, ενώ στον πατέρα μου δεν είπα τίποτα που επήγαινε μπροστά. Γυρίζω λοιπόν πίσω στο μανδρί. Με βλέπουν η μάννα μου και οι αδελφές μου και με ερωτούν:

- Γιατί γύρισες πίσω Νίκο; Τότε με φώτισε ο Θεός και τους είπα:

- Μ' έστειλε ο Πατέρας μου να ειδοποιήσω κάποιον χασάπη, να βγη μπροστά στο κοπάδι να αγοράση μερικά ζώα. Η αδελφή μου με είδε ανήσυχο και λέγει στην μάννα μας: «Αυτός φεύγει δεν τον βλέπεις, που μαζεύει και τα ρούχα του;». Την μάλωσα και της είπα· «Τι είναι αυτά που λες, από το σπίτι του Πατέρα μου θα φύγω;» Με αγκαλιάζει με κλάματα η μάννα μου και μου λέγει: «που θα πας παιδάκι μου, γιατί θέλεις να φύγης;

Τέλος πάντων, να μη τα πολυλογούμε, έφυγα και επήγα στον Πόρο, όπου θα με περίμενε ο Αρχιμανδρίτης, Με ρώτησε για ταυτότητα και του είπα ότι δεν έχω. Μέσα σε μια νύχτα εκείνος μου ετοίμασε ένα χαρτί από την Αστυνομία και την επομένη το πρωί, θα φεύγαμε με το πλοίο. Τότε με ερωτά ο 'Αρχιμανδρίτης. Πήρες καμιά πέτρα μαζί σου;

-Τι να την κάνω του λέγω.

-Να δώσης με αυτό όρκο και να πης: "Αν γυρίσω πίσω τάφος αυτή η πέτρα να μου γίνη. -Να μη γυρίσης πίσω στο κόσμο πάλι.

-Ευχαριστώ πολύ του είπα, πάω για να μείνω, δεν πάω να γυρίσω πίσω. Επήγαμε

στον Πειραιά, με έβαλε σε ξενοδοχείο, μου επλήρωνε τα τρόφιμά μου, μου έδινε και χρήματα. Ήταν καλός άνθρωπος.

Ήταν ο Αγγελός μου, ο Θεός τον έστειλε.

Όταν ήλθε η ημέρα που θα ταξίδευα για Θεσσαλονίκη με ένα παλιοκάραβο, από εκείνα τα αποστρατευμένα του Πρώτου Παγκοσμίου πολέμου, ετοιμάσθηκα, εφόρεσα την χωριάτικη πουκαμίσια μου, τα τσαρούχια μου και με τον ντορβά στην πλάτη ξεκίνησα. Ο Αρχιμανδρίτης μου είπε: “Δεν έχεις άλλα ρούχα να φορέσης; Θα σε κοροιδεύουν οι άλλοι οι Μοναχοί εκεί στο Άγιον Όρος.

- Καί τι να κάνω, του λέγω, δεν έχω άλλα ρούχα.

Επήγε ο καϋμένος και μου αγόρασε καινούργια ρούχα, από αυτά τα ευρωπαϊκά που λένε, και με έντυσε. Τα χωριάτικα ρούχα μου είπε να τα στείλω πίσω στο σπίτι. Εεε, αυτό ήταν...Βυθίσθηκαν οι δικοί μου σε μέγα πένθος. Μαζί με τα ρούχα τους έβαλα και ένα σημείωμα, στο οποίο έγραφα: «Αναχωρώ προς άγνωστον κατεύθυνσιν πέντε ημέρες με το πλοίο και, όταν θα φθάσω, θα σας γράψω, αλλά καλή αντάμωσι στον άλλο κόσμο».

**Συνεχίζεται**

**Πηγές:** [agioritikesmnimes.blogspot.gr](http://agioritikesmnimes.blogspot.gr)- [anavaseis.blogspot.gr](http://anavaseis.blogspot.gr)